

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 รั้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 รั้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก รวมทั้งเพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 รั้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง ตุลาคม 2552 ถึง มีนาคม 2553 โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในวิธีการเชิงคุณภาพ รวมทั้งแบบสอบถามต่อกำลังพลในระดับผู้ปฏิบัติ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 รั้ว) ตามพื้นที่ชายแดนในเขต อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กำลังพลในระดับหัวหน้าหน่วยงาน และระดับผู้ปฏิบัติ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 รั้ว) ตามพื้นที่ชายแดนในเขต อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 20 นาย รวมทั้งกำลังพลในระดับหัวหน้าหน่วยงาน และระดับผู้ปฏิบัติของ ส่วนราชการในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัด จำนวน 40 นาย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 50 นาย

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ที่	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	ข้อมูลส่วนใหญ่
1	เพศ (1) ชาย (2) หญิง	60	100	
2	อายุ อายุระหว่าง 20 -56 ปี			เฉลี่ย 38 ปี (ค่าเฉลี่ย= 38.12 ปี)
3	วุฒิการศึกษา (1) ปวช.,ปวท.,อนุปริญญา (2) ป.ตรี (3) สูงกว่า ป.ตรี ไม่ตอบ /ไม่ระบุ	28 30 2	46.67 50 3.33	
4	ตำแหน่ง/ หน้าที่ ความรับผิดชอบ (1) ผู้บังคับหน่วย/หัวหน้าหน่วย (2) ผู้ปฏิบัติ ไม่ตอบ/ ไม่ระบุ	30 30	50 50	
5	อายุราชการ อายุราชการระหว่าง 1-50 ปี			เฉลี่ย 17 ปี (ค่าเฉลี่ย= 17.036 ปี)
6	ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับการ แก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่ตอบ/ ไม่ระบุ			เฉลี่ย 8 ปี (ค่าเฉลี่ย= 7.96 ปี)

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายทั้ง 60 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 20 ปี ถึง 56 ปี ซึ่งมีอายุเฉลี่ย 38 ปี

ในด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ปริญญาตรี 25 คนคิดเป็นร้อยละ 50 สูงกว่าปริญญาตรี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4

ในด้านตำแหน่ง หน้าที่ ความรับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บังคับหน่วย / หัวหน้าหน่วย 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เป็นผู้ปฏิบัติ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 60

ในด้านอายุราชการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุราชการระหว่าง 1 ปี ถึง 50 ปี ซึ่งมีอายุราชการเฉลี่ย 17 ปี

การนำเสนอผลการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ปัญหา และอุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาชายแดน (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และ ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาชายแดน (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยนำเสนอตามประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ นโยบาย โครงสร้าง งบประมาณ การวางแผน การประสานงาน และการควบคุม รายละเอียดผลการศึกษามีดังนี้

ตอนที่ 1 ปัญหา และอุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาชายแดน (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1. การบริหารจัดการด้านนโยบายของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาชายแดน (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

จากผลการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นระดับหัวหน้าหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่าในระดับหัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่ ยังคงมีความเข้าใจในเจตนารมณ์หรือนโยบายการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา รวมถึงแนวทางการปฏิบัติงานเดิมของผู้บังคับบัญชาที่เคยให้ไว้ และได้นำมาจัดทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาชายแดน (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของรัฐบาล กล่าวคือ แม่ทัพภาคที่ 3/ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กองทัพภาคที่ 3 มีเจตนารมณ์ในการแก้ไขปัญหา ด้วยการฉีกกำลังทุกแผนงานของกองทัพ และ ทุกยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกันฯ ลงสู่พื้นที่ ตรงเป้าหมายอย่างมีเอกภาพครบวงจร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งได้ให้ไว้ตั้งแต่การประชุมปฐมนิเทศกำลังพลที่จะปฏิบัติงานในสายงานป้องกันชายแดน ประจำปี สำหรับแนวทางการดำเนินงานในปี 2553 ของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กองทัพภาคที่ 3 กำหนดไว้ 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 ใช้กลไก และ โครงสร้างปกติในปัจจุบัน มุ่งเน้น ยกระดับการบริหารจัดการ และ การอำนวยความสะดวก ให้มีเอกภาพเพียงพอ แล้วร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินยุทธศาสตร์ 5 ร้ว เริงรุก ลงสู่พื้นที่เป้าหมายร่วมกัน

แนวทางที่ 2 เพื่อรองรับนโยบายการยกระดับการบริหารจัดการ และ ระบบอำนวยความสะดวกขึ้นมาใหม่เฉพาะ มีการมอบความรับผิดชอบ, ใช้อำนาจชัดเจน, จัด และ เพิ่มกำลังเฉพาะ และ ดำเนินยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกันฯ ในพื้นที่มุ่งเน้น 3 จังหวัด โดยทั้งนี้ มีกรอบแผนการปฏิบัติ ที่ได้เสนอต่อการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ส. ที่มี รอง นายกรัฐมนตรี ฝ่ายความมั่นคง (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) เป็นประธาน เมื่อกลางเดือน พฤศจิกายน 2552 แล้ว

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นระดับหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงาน โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า งานของโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้น เป็นนโยบายที่สอดคล้อง ต่อเนื่องกับนโยบาย หรือแผนงานการปฏิบัติงานประจำปี นอกจากนั้น กองทัพอากาศที่ 3 ในฐานะศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กองทัพอากาศที่ 3 ได้มีแผนงานในลักษณะดังกล่าว เป็นแนวทางการปฏิบัติประจำปีอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเห็นว่านโยบายดังกล่าวมิใช่เป็นเรื่องใหม่สำหรับการที่จะต้องศึกษาเพิ่มเติมนโยบายมากนัก เว้นเพียงแต่หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นหน่วยระดับล่าง และยังไม่มีการสนทนากับหน่วยงานในพื้นที่ชายแดน ยังมีความเห็นว่าการดำเนินงานดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่ และคิดว่าจะมีผลต่อการวางแผนการปฏิบัติงานของหน่วยเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามนโยบายดังกล่าว ก็ไม่ได้เป็นการส่งผลกระทบต่อการทำงานของประจำของหน่วยที่ปฏิบัติงานแต่อย่างใด

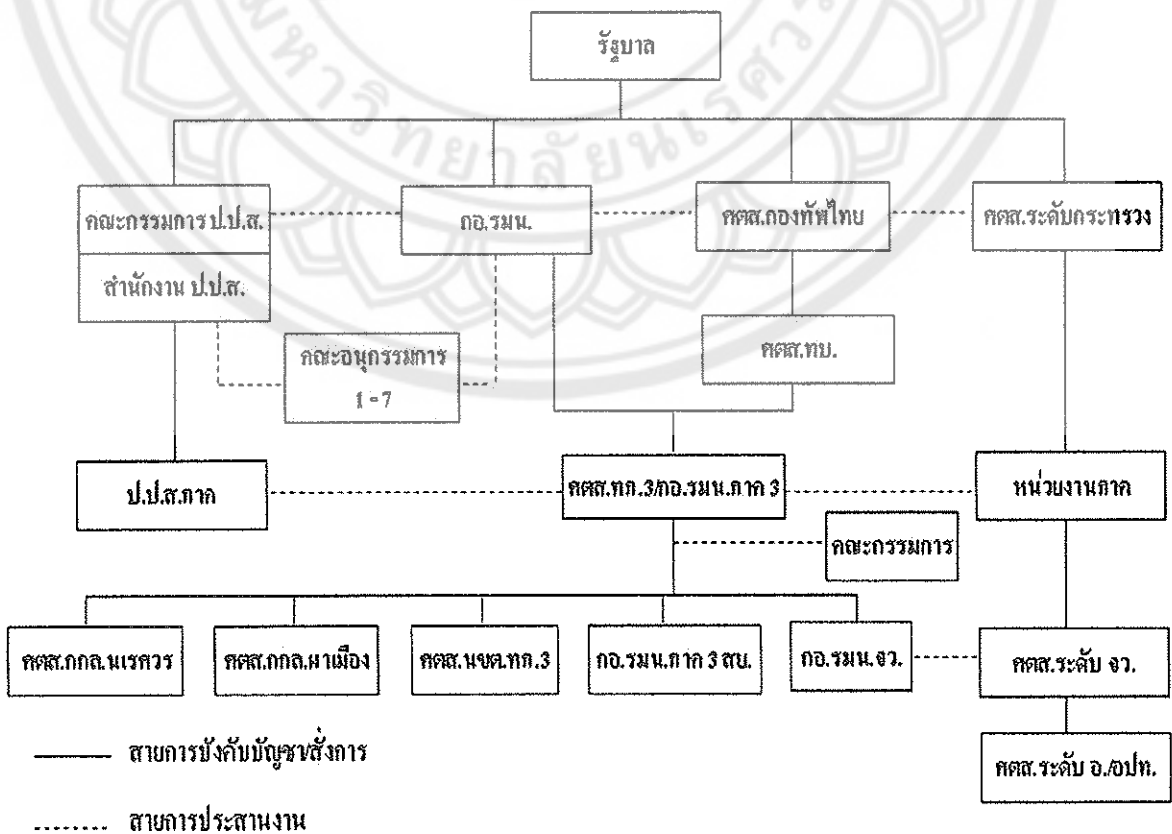
สำหรับกลุ่มตัวอย่างในระดับผู้ปฏิบัติ ก่อนที่จะไปปฏิบัติภารกิจ หน่วยจะมีการประชุม ประชุมนิเทศสำหรับกำลังพลผู้ที่จะปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นการรับมอบภารกิจ และรับทราบนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานไปในคราวเดียวกัน ส่วนใหญ่พบว่ามีความเข้าใจในเจตนารมณ์ และนโยบายการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา และหน่วยเหนือเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในระดับหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งการนำนโยบายไปปฏิบัติจำเป็นต้องเป็นไปตามแนวทางของแผนการปฏิบัติที่ออกไว้ ภายใต้การกำกับดูแลจากผู้บังคับบัญชาของหน่วยตามลำดับชั้น และถึงแม้ว่าอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ไม่ได้อยู่ในกลุ่มพื้นที่เป้าหมายหลักก็ตาม แต่หน่วยที่ปฏิบัติในพื้นที่ตามนโยบาย ที่สำคัญได้แก่ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 4 และกองร้อยหน่วยขึ้นตรง กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 34 ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองแม่สอด และส่วนราชการของอำเภอแม่สอด ยังคงยึดถือแนวทางที่สอดคล้องกัน โดยการกำหนดแนวความคิดในการปฏิบัติตามแผนเฉพาะพื้นที่ พร้อมทั้งมีการประสานงาน และแบ่งมอบพื้นที่ ความรับผิดชอบให้กับหน่วยต่างๆ ซึ่งจะได้

กล่าวในหัวข้อการบริหารจัดการด้านการประสานงานของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. การบริหารจัดการด้านโครงสร้างของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการวิจัยแค้น ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 รั่ว) ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

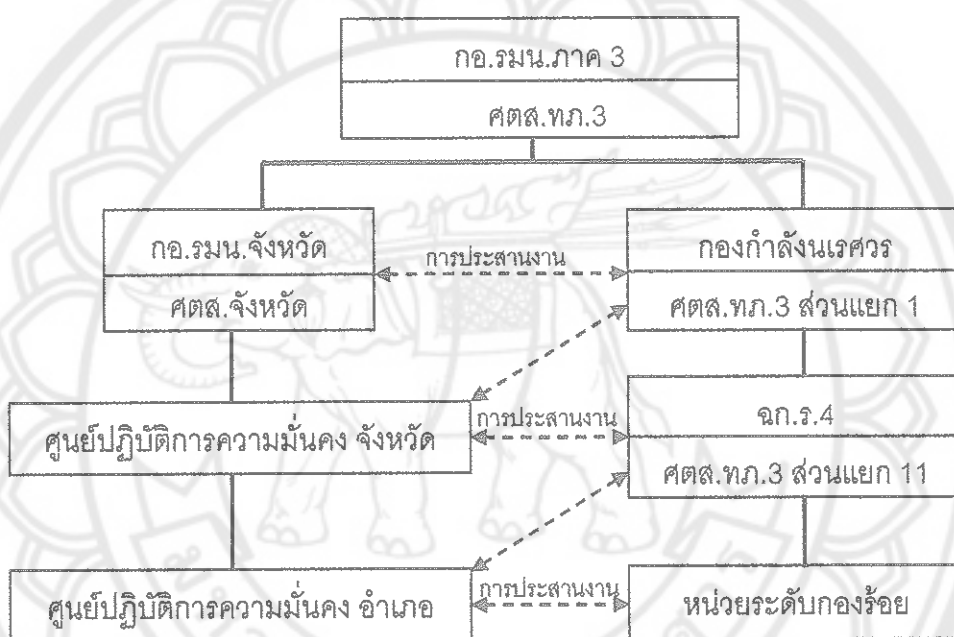
2.1 ด้านพันธกิจที่มีอยู่ในปัจจุบัน ที่จะส่งผลกระทบต่อการศึกษา กำหนดโครงสร้างและความเหมาะสมกับการดำเนินงานรองรับกับโครงการวิจัยแค้น ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กองทัพอากาศที่ 3 , กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 และหน่วยงานในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตากที่สำคัญคือ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 4 และกองร้อยหน่วยขึ้นตรง กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 34 ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองแม่สอด และส่วนราชการของอำเภอแม่สอด กลุ่มตัวอย่างที่เป็นระดับหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ และในระดับผู้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า โครงสร้างของหน่วยงานทหารจะเกิดจากการอนุมัติโครงสร้างการจัด ตามอัตรากิจการเฉพาะกิจประจำปี และมีการปรับปรุงแก้ไขได้ตามความเหมาะสมเป็นปีต่อปี รวมทั้งมีการหมุนเวียนหน่วยขึ้นปฏิบัติงาน แต่ในส่วนของส่วนราชการที่ไม่ใช่ทหาร อันได้แก่หน่วยงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และส่วนราชการพลเรือน จะมีการจัดที่แน่นอนตายตัว

ภาพที่ 4 โครงสร้างการจัดหน่วยงานในสายงานต่อสู้เอาชนะยาเสพติด

จากข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายในระดับหัวหน้าหน่วยงานในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีความเข้าใจเรื่องโครงสร้าง พันธกิจ และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นแผนผังได้ดังนี้

ภาพที่ 5 โครงสร้างการจัดหน่วยงานในสายงานต่อสู้เอาชนะยาเสพติดของกองทัพภาคที่ 3

2.2 ด้านการจัดกำลังพล ที่จะส่งผลกระทบต่อภารกิจารกำหนดโครงสร้าง และความเหมาะสมกับการดำเนินงานรองรับกับโครงการรั้วชายแดน กลุ่มตัวอย่างในระดับหัวหน้าหน่วยงานและหัวหน้าส่วนราชการมีความเห็นที่สำคัญร่วมกันประการหนึ่งคือ การปฏิบัติงานโครงการรั้วชายแดน ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ มีไหวพริบปฏิภาณ และความอดทนสูง รวมทั้งลักษณะของการทำงานที่ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ล่อแหลมต่ออันตราย ล่อแหลมต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบ โดยใช้ตำแหน่ง หน้าที่ ดังนั้น ส่วนใหญ่จึงเห็นว่า ผู้ที่จะมาปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงาน หรือหัวหน้าส่วนราชการ จะต้องถูกคัดเลือกจากหน่วยงานเพื่อให้มีคุณสมบัติที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตาม บัญญัติ และ สภาพแวดล้อมต่างๆที่ได้กล่าวไว้ ส่วนกำลังพลในระดับผู้ปฏิบัติ ก็คงมีลักษณะเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องเป็นกำลังพลที่ ผู้บังคับบัญชาสามารถไว้ใจ และเชื่อใจได้

กลุ่มตัวอย่างทั้งในระดับหัวหน้าหน่วยงานและในระดับผู้ปฏิบัติให้ข้อมูลที่สามารถสรุปได้ว่า หน่วยงานทั้งฝ่ายทหาร ฝ่ายตำรวจ และส่วนราชการพลเรือน ควรต้องมีการจัดกำลังพล และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้ครบในทุกสายงาน ต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตามความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ รวมทั้งต้องมีช่องทางของการประสานงาน ที่สอดคล้องกันอย่างชัดเจน โดยในส่วนของหน่วยงานทหารนั้น เห็นว่ามีจุดอ่อนในเรื่องของความรู้ในเรื่องทางด้านกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน จึงต้องมีกำลังพลที่ดูแลรับผิดชอบในเรื่องของกฎหมายด้วย

สำหรับการดำเนินงานโครงการรั้วชายแดนนั้น จะมีลักษณะการทำงานเน้นไปในเรื่องการสกัดกั้น และการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านผ่านแนวชายแดนเพื่อเข้าสู่พื้นที่ตอนใน กลุ่มตัวอย่างในระดับหัวหน้าหน่วยงานมีความเห็นและมีความเข้าใจเป็นส่วนมากว่า ต้องมีการบูรณาการงานร่วมกับแผนงานอื่นๆ หรืออาจหมายถึงรวมถึงการบูรณาการร่วมกับโครงการรั้วอื่นๆ เช่นรั้วชุมชน รั้วโรงเรียน รั้วสังคม เป็นต้น จากการสัมภาษณ์และสรุปจากแบบสอบถามสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นที่ต้องจัดกำลังพลรองรับแผนการปฏิบัติ และการบูรณาการร่วมกับแผนงานหรือโครงการของรั้วอื่นๆได้ดังนี้

1) กำลังหน่วยทหาร จัดกำลังพล ลาดตระเวน สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตามแนวชายแดน และจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานด้านการข่าวในทุกระดับ ตั้งแต่หน่วยปฏิบัติการระดับหน่วยทหารขนาดเล็กในพื้นที่ชายแดนซึ่งเป็นช่องทาง ทำข้าม หรือหมู่บ้านชายแดนด้านอำเภอแม่สอด , หน่วยทหารระดับหมวด กองร้อยที่รับผิดชอบพื้นที่ในระดับระดับตำบล และไปจนถึงหน่วยในระดับหน่วยเฉพาะกิจกรรมทหารราบที่ 4 รวมทั้งพื้นที่ระดับอำเภอแม่สอด และอำเภอชายแดนรอบข้างของอำเภอแม่สอดด้วย , การจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานด้านการข่าวกับหน่วยงานในระดับประเทศที่มีอยู่ในพื้นที่ เช่น ป.ป.ส. , หน่วยของกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 346 รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของตำรวจภูธร อำเภอแม่สอด เกี่ยวกับผลการสอบสวนผู้ต้องหา และข้อมูลจากเรือนจำ

2) กำลังหน่วยทหาร/ตำรวจ จัดกำลังพลทหาร ,ตำรวจ และตำรวจตระเวนชายแดน ตั้งจุดตรวจ/สกัดกั้นตามเส้นทาง โดยมีหน่วยบังคับบัญชาตามลำดับชั้นวางแผนแบบรวมการ โดยให้มีการจัดกำลังพลปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

3) กำลังหน่วยทหาร/ตำรวจ/ส่วนราชการพลเรือน จัดกำลังทหารผสมกับตำรวจตรวจคนเข้าเมืองอำเภอแม่สอด (ตม.แม่สอด) ,ศุลกากร อำเภอแม่สอด เข้าสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ณ ด่านถาวรในพื้นที่อำเภอแม่สอด

4) อำเภอแม่สอด จัดกำลังพลอาสาสมัครประชาชนเป็นกำลังเฝ้าระวังตามชายแดน ร่วมปฏิบัติงานกับกำลังของหน่วยทหาร/ตำรวจ และจัดตั้งอาสาสมัครประชาชนในหมู่บ้านตามแนวชายแดน ให้สอดคล้องกับภารกิจที่มอบให้ (ประสานงานกับโครงการรั้วหมู่บ้าน)

5) หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 4 ในฐานะของคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่น ไทย-พม่า (TBC) จัดให้มีกำลังพลและมอบหมายหน้าที่ในการใช้กลไกของคณะกรรมการชายแดนส่วนท้องถิ่น (TBC) เพื่อประสานงานด้านการข่าว และขอความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้านจับกุมผู้หลบหนีคดียาเสพติดที่เข้าไปอาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน

6) ทุกหน่วยงาน/ส่วนราชการ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการวางแผน และประสานงานกับแผนงานหรือโครงการอื่นๆ ซึ่งมีกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กันในเรื่องของการแก้ไขปัญหาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว)

3. การบริหารจัดการด้านการวางแผนของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ด้านการวางแผนและการจัดทำแผนการปฏิบัติโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของกองทัพภาคที่ 3 ในระดับหัวหน้าหน่วยงาน และหัวหน้าส่วนราชการส่วนใหญ่ให้ข้อมูลสอดคล้องกัน โดยเห็นว่า หน่วยได้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติโดยใช้เจ้าหน้าที่วางแผนของหน่วยเป็นหลัก ผ่านกระบวนการและหลักการในการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมกัน ทั้งแบบ TOP DOWN และ BOTTOM UP กล่าวคือกองทัพภาคที่ 3 ได้ยึดถือแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 82 / 2552 เรื่องยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาลเป็นหลัก และได้เชิญหน่วยขึ้นตรงและส่วนราชการระดับจังหวัด / กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด มาร่วมรับทราบและร่วมจัดทำแผนในระดับกองทัพภาคร่วมกัน โดยใช้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆที่ได้รับจากหน่วยรอง และจากในพื้นที่ต่างๆ มาจัดทำเป็นแผนของกองทัพภาคที่ 3 / กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 ทั้งนี้ แผนดังกล่าวได้ถูกนำเสนอต่อหน่วยเหนือเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และมีการพิจารณาอนุมัติแผนเพื่อมีผลในการนำไปใช้ปฏิบัติต่อไป ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหัวหน้าหน่วยงานและผู้ปฏิบัติถึงแม้ว่าส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนโดยตรง แต่ส่วนใหญ่มีความเข้าใจถึงกระบวนการในการจัดทำแผนและมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติตามแผนของหน่วยของตน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยไม่มีผลกระทบกับแนวทางปฏิบัติงานป้องกันชายแดนของหน่วยที่ทำอยู่ประจำ ที่สำคัญคือทุก

นายทราบดีว่าโครงการรั้วชายแดน รัฐบาลได้มอบความรับผิดชอบให้ฝ่ายทหารเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดำเนินการโดยมีส่วนร่วมราชการอื่นเป็นหน่วยงานร่วมปฏิบัติ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างในระดับผู้ปฏิบัติประมาณร้อยละ 40 มีความเห็นว่าการดำเนินโครงการรั้วชายแดนตามนโยบายรัฐบาล จะทำให้หน่วยไปเน้นการปฏิบัติด้านการสกัดกั้นป้องกันการลักลอบนำเข้ายาเสพติดมากเกินไปจนกว่าภารกิจการป้องกันชายแดน

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของหัวหน้าส่วนราชการที่ไม่ใช่หน่วยทหาร ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานร่วมปฏิบัติ ยังคงมีความเห็นว่าจะระยะเวลาของการได้ร่วมรับทราบและจัดทำแผนร่วมกันมีเวลาน้อยเกินไป และมีความต้องการข้อมูลเฉพาะของหน่วยทหาร เช่นภารกิจ ซัดความสามารถ และนามหน่วยทหารที่จะเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่นั้น

4. การบริหารจัดการด้านงบประมาณของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ด้านการบริหารจัดการด้านงบประมาณในการปฏิบัติโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของกองทัพภาคที่ 3 ในระดับหัวหน้าหน่วยงาน และหัวหน้าส่วนราชการ รวมทั้งในระดับผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่เห็นว่า งบประมาณในด้านงบกำลังพลได้แก่เบี้ยเลี้ยง หรือค่าตอบแทน สำหรับการปฏิบัติงานสนามเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด และทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่า รัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มงบประมาณสำหรับการจัดหาเครื่องมือพิเศษในการปฏิบัติภารกิจมาสนับสนุนให้หน่วยอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังมีความต้องการอื่นๆเพิ่มเติมไปจากที่มีอยู่ในอัตราของหน่วยเช่น ยานพาหนะที่มีความคล่องตัว และเหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศ

5. การบริหารจัดการด้านการประสานงานของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ด้านการประสานงานของหน่วยงาน และส่วนราชการที่ปฏิบัติโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของกองทัพภาคที่ 3 ในระดับหัวหน้าหน่วยงาน และหัวหน้าส่วนราชการส่วนใหญ่เห็นว่า มีความสำคัญและจำเป็นอย่างสูง โดยมีลำดับความสำคัญสรุปดังนี้

1) การประสานงานด้านข้อมูลการข่าว จากทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารร่วมกัน อย่างถูกต้อง และทันเวลา

2) การประสานงานด้านแผนการปฏิบัติทั้งด้านยุทธการและด้านกิจการพลเรือน โดยต้องมีการหมั่นกำลั้่งทั้งมวล ตามแผนงานต่างๆ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอแม่สอด และ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ลงสู่พื้นที่เป้าหมาย อย่างมีเอกภาพ และให้มีส่วนร่วมของ ประชาชนในพื้นที่ จนทำให้ปัญหาการนำเข้ายาเสพติดชายแดนด้านอำเภอแม่สอด และ ภาพรวมของพื้นที่ส่วนใหญ่ลดลง

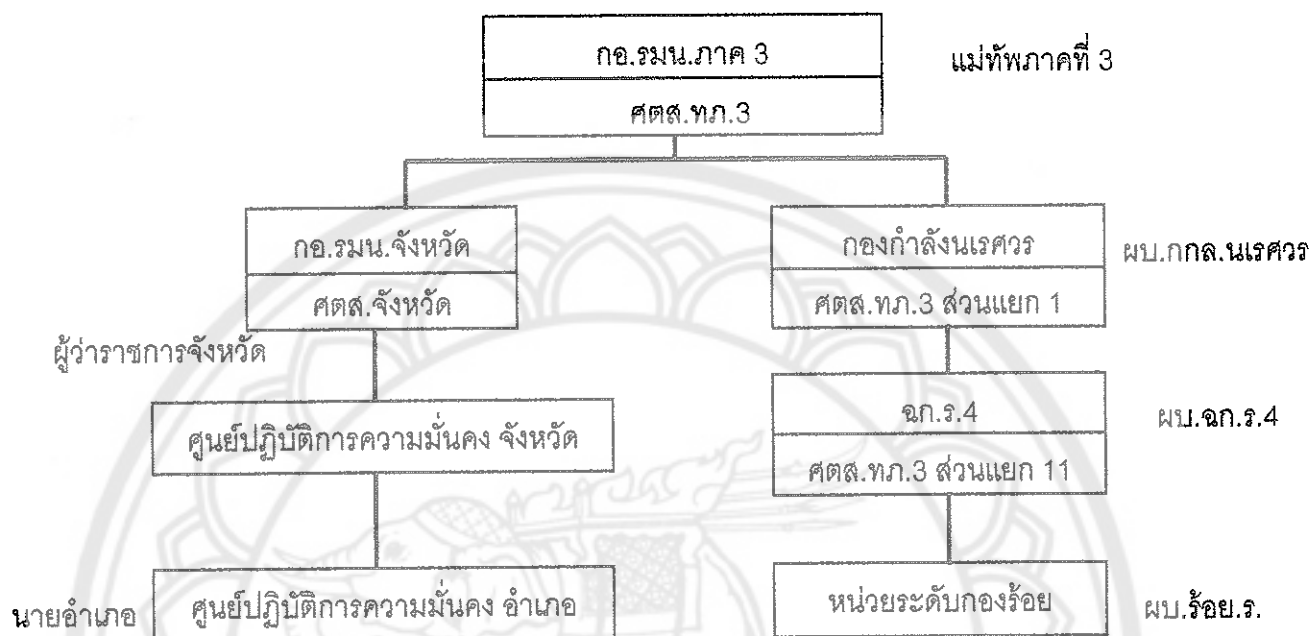
3) การประสาน และ บูรณาการ ให้ประโยชน์จากยุทธโรปกรณ์ และ เครื่องมือ พิเศษ ที่จะเสริมการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน ให้เกิดประสิทธิภาพในพื้นที่สูงสุด

จากข้อมูลที่ได้รับทั้งในระดับหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าส่วนราชการ และในระดับผู้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่เห็นว่าในปัจจุบัน การประสานงานระหว่างหน่วยงานและส่วนราชการในพื้นที่ อำเภอ แม่สอด ยังมีการประสานงานน้อยเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติงานในพื้นที่ระดับผู้ปฏิบัติที่ เป็นหน่วยงานเล็กยังปรากฏการเข้าใจผิดระหว่างกัน เช่นในเรื่องการนำกำลังเข้าทำงานในพื้นที่ โดยที่ไม่มีการประสานการปฏิบัติก่อน หรือการมีข้อมูลข่าวสารไม่ตรงกัน เป็นต้น

6. การบริหารจัดการด้านการควบคุมของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใน โครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ในพื้นที่ อำเภอ แม่สอด จังหวัดตาก

ตามหลักการควบคุมบังคับบัญชา การดำเนินการโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของกองทัพภาคที่ 3 จะมีแม่ทัพภาคที่ 3 / ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ในการควบคุม อำนาจการ หน่วยงานทหาร ตำรวจและส่วนราชการพลเรือน ในการสกัดกั้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดพื้นที่ ชายแดนภาคเหนือ ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์นี้ โดยให้มี กรรมการบริหารและอำนาจการจํานวนหนึ่ง ร่วมรับผิดชอบ และมอบหมายผู้บริหารของกองทัพ ภาคที่ 3 /กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค 3 ที่เหมาะสม เป็นผู้อำนวยการพื้นที่ มี อำนาจหน้าที่สั่งการ ปฏิบัติเพื่อสกัดกั้นยาเสพติดแนวชายแดน ซึ่งในพื้นที่ของอำเภอแม่สอด จังหวัดตากนั้น จะมีผู้บัญชาการกองกำลังนเรศวร (ผบ.กกล.นเรศวร) และผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารราบที่ 4 (ผบ.จก.ร.4) เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบลงมาตามลำดับ ในส่วนของการ ควบคุมบังคับบัญชาคงเป็นไปตามโครงสร้างและผู้บังคับบัญชา ดังนี้

ภาพที่ 6 โครงสร้างการบังคับบัญชาหน่วยงานในสายงานต่อสู้เอาชนะยาเสพติด

จากข้อมูลที่ได้รับทั้งในระดับหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าส่วนราชการ และในระดับผู้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่เห็นว่าสายการควบคุมบังคับบัญชาของแต่ละหน่วยมีความชัดเจน และมีความเข้าใจในสายควบคุมบังคับบัญชาของหน่วยตนเอง และของหน่วยข้างเคียงเป็นอย่างดี สำหรับการประสานการปฏิบัติงานร่วมกันนั้นกลุ่มเป้าหมายระดับผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า ในระดับของหัวหน้าหน่วยงานจะมีการประสานงานกันก่อน และจากข้อมูลที่ได้จะมีส่วนน้อยที่เห็นว่าหากตนเองไม่ได้รับ หรือไม่ได้ไปปฏิบัติงานกับผู้บังคับหน่วยของตนเองนั้น จะมีผลต่อการปฏิบัติภารกิจ และการรายงานผลการปฏิบัติ

สรุปปัญหาและอุปสรรคการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลที่สอดคล้องกัน พบปัญหาและอุปสรรค 6 ประเด็นดังนี้

1) นโยบายโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) มีบางส่วนเห็นว่าเป็นเรื่องเก่าที่ได้นำมาเรียบเรียงเป็นนโยบายใหม่ และมีส่วนที่ขึ้นปฏิบัติงานใหม่ ต้องใช้เวลาในการศึกษา

2) นโยบายโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ต้องใช้กำลังพลและเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ดังนั้น

กำลังพลจำเป็นต้องมีความตื่นตัวตลอดเวลา มีจิตใจที่มั่นคง ไม่อ่อนไหวในเรื่องผลประโยชน์และการประพฤตินิยมชอบ

3) ในระดับของเจ้าหน้าที่วางแผนของหน่วยงานและส่วนราชการต่างๆในพื้นที่ อำเภอแม่สอด มีระยะเวลาของการได้ร่วมรับทราบและจัดทำแผนร่วมกันน้อยเกินไป และมีความต้องการข้อมูลเฉพาะของหน่วยทหาร เช่นภารกิจ ซีดความสามารถ และนามหน่วยทหารที่จะเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่นั้น

4) หน่วยที่ปฏิบัติมีความต้องการงบประมาณสำหรับการจัดหาเครื่องมือพิเศษในการปฏิบัติภารกิจมาสนับสนุนให้หน่วยอย่างเพียงพอ และมีความต้องการอื่นๆเพิ่มเติมไปจากที่มีอยู่ในอัตราของหน่วยเช่น ยานพาหนะที่มีความคล่องตัวในภูมิประเทศแบบต่างๆ วิทยุสื่อสารที่ทันสมัย และเหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศ

5) การประสานงานระหว่างหน่วยงานและส่วนราชการในพื้นที่ อำเภอแม่สอด ยังมีการประสานงานน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติงานในพื้นที่ระดับผู้ปฏิบัติที่เป็นหน่วยขนาดเล็ก

6) ไม่ได้กำหนดการประเมินผลโดยชัดเจน แต่มีการประเมินผลของหน่วยโดย การตรวจเยี่ยมของผู้บังคับหน่วย/ฝ่ายอำนวยการ ไม่ระบุหัววงระยะเวลาประเมินผล

ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

จากปัญหา และอุปสรรค ของการปฏิบัติงานร่วมระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ของ กองทัพภาคที่ 3 ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จากข้อมูลที่ได้ในตอนต้นที่ 1 และที่ได้จากข้อเสนอแนะของตัวอย่างในระดับหัวหน้าหน่วยงานที่สำคัญ ได้มีการเสนอความเห็นของแนวทางการแก้ไข ปัญหา และอุปสรรค ของการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ในด้านนโยบาย แผนการปฏิบัติ รวมถึงการควบคุมบังคับบัญชา ของการป้องกัน สกัดกั้น และการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามนโยบายหลักของรัฐบาล และจำเป็นต้องมีการวางแผนงานร่วมกัน ในทุกระบบแบบบูรณาการ มีปัจจัยที่ต้องพิจารณาอย่างเป็นระบบคือ พันธกิจของแต่ละหน่วยงานที่มีอยู่, ขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และ พื้นที่ปฏิบัติการของแต่ละหน่วย และเมื่อในพื้นที่ได้บูรณาการงานต่างๆร่วมกันแล้ว จะสามารถกำหนดขอบเขตได้ว่า "ใครจะ

ทำอะไรที่ไหนอย่างไร" ตัวอย่างเช่นในพื้นที่อำเภอแม่สอด จะมีแหล่งพักยาเสพติดอยู่ฝั่งตรงข้าม โดยมีกองกำลังติดอาวุธชนกลุ่มน้อยควบคุมอยู่ และรอการลักลอบนำเข้าสู่ประเทศไทยตามช่องทางต่างๆ และนำมาพักหรือส่งต่อเข้าสู่พื้นที่ตอนในทางเส้นทางในภูมิภาคผ่านทางอำเภอพบพระ และลัดเข้าสู่พื้นที่อำเภอวังเจ้า จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งหากในสถานการณ์ดังกล่าว หน่วยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้บูรณาการแผนงานเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบแล้ว การสกัดกั้นขบวนการลักลอบนำเข้ายาเสพติดกรณีดังกล่าวจะถูกเอาชนะได้จาก การวางแผนและปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งการวางแผนร่วมกันจะทำให้ทราบว่า ใครจะเป็นคนที่จะหาข่าวความเคลื่อนไหวในพื้นที่ฝั่งตรงข้าม การวางกำลังทหารหรือตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ชายแดน รวมถึงการเฝ้าตรวจต่างๆ จะถูกแบ่งมอบพื้นที่อย่างชัดเจนในห้วงเวลาพร้อมๆ กัน ประกอบกับการจัดกำลังบางส่วนที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเป็นส่วนของการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดกั้นในพื้นที่ตอนในแบบประจำหรือแบบไม่ประจำเวลา นอกจากนั้นงานการจัดตั้งแหล่งข่าวที่ต้องใช้มวลชนในหมู่บ้านต่างๆ ต้องมีการดำเนินการพร้อมๆ กัน อันจะทำให้โอกาสในการตรวจพบ และติดตามความเคลื่อนไหวที่ได้ลักลอบนำเข้ายาเสพติดกรณีดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะถูกตรวจพบได้ตั้งแต่แนวชายแดนจนถึงพื้นที่ตอนใน

2. การบริหารจัดการด้านโครงสร้างของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในโครงการรั้วชายแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาภัยเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 ร้ว) ในพื้นที่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก คงยึดถือโครงสร้างที่มีอยู่เป็นหลักโดยมีแนวทางเพิ่มเติมในเรื่องของความชัดเจนใน 2 ประเด็น ได้แก่

2.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของทุกส่วนในโครงสร้างของหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติ ให้ได้รับทราบทั่วกัน อันจะมีผลไปจนถึงขั้นของการกำหนดแผนการปฏิบัติให้แต่ละหน่วยได้อย่างชัดเจนในรูปของหน่วยแบบต่างๆ ที่ปฏิบัติงานร่วมกันเช่น กำลังหน่วยทหารและตำรวจตระเวนชายแดนขนาดเล็ก , กำลังทหาร ตำรวจ และตำรวจตระเวนชายแดน ที่ปฏิบัติงาน ณ จุดตรวจ/จุดสกัดต่างๆ , กำลังผสมระหว่างพลเรือน ตำรวจ ทหาร ณ ด่านตรวจ หรือ ในพื้นที่ชุมชนภายใน , กำลังหรือมวลชนที่ได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านตามแนวชายแดน , หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ข่าวที่เปิดเผยหรือไม่เปิดเผย

2.2 การกำหนดโครงสร้างของกำลังประชาชนให้ชัดเจน เพื่อสามารถกำหนดแผนการปฏิบัติหรือการสนับสนุนการปฏิบัติให้กับกำลังหลักได้ต่อไป ทั้งนี้การใช้ขีดความสามารถของมวลชนที่จัดตั้งขึ้นต้องอยู่บนพื้นฐานที่เป็นไปได้ของกำลังส่วนนี้เช่น การใช้ประโยชน์จากการแจ้งข่าวสาร การเป็นอาสาสมัครหมู่บ้านป้องกันตนเอง การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

3. การบริหารจัดการด้านงบประมาณของ หน่วยงาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใน
โครงการวิจัยแดน ตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยุทธศาสตร์ 5 รั้ว) ในพื้นที่ อำเภอ
แม่สอด จังหวัดตาก ทุกส่วนต้องมองเห็นปัญหาที่เหมือนกันและมีการเสนอความต้องการที่
สอดคล้องกัน หรือสนับสนุนข้อมูลเพื่อการขอรับการสนับสนุนให้กันและกัน

